

NOVINARSKA KONFERENCA, 31.1.2013

Zadeva: Predstavitev ugotovitev Komisije za preprečevanje korupcije glede sodelovanja Občine Ribnica s podjetjem Tanko d.o.o., Ribnica

Leta 2011, v mesecu oktobru smo izbirali kandidate za občinsko nagrado leta. Na moje presenečenje je za eno od nagrad stranka SDS predlagala podjetje Tanko d.o.o. Njihova obrazložitev je bila za moj okus skoraj bizarna, saj so izpostavljali predvsem njihovo rast, uspešno poslovanje kljub recesiji in širitev podjetja. Lahko bi rekla, da je bilo podjetje predstavljeno kot nekakšna »ribniška gazela«. Po zaključku seje sem želela pridobiti dodatne informacije o tem podjetju, saj ga prej nisem poznala. Izvedela sem, da podjetje izvaja gradbena dela, zaposluje 12 ljudi in da podjetje kljub temu, da je njen ustanovitelj Mirko Tanko v resnici vodi Alojzij Levstek, ki je brat svetnika in podžupana Vinka Levstka. O tem sem potem napisala tudi članek v občinskem glasilu Rešeto.

Odlomek iz mojega članka Ribniški oktoberfest , objavljenem v občinskem glasilu Rešeto, oktober 2011

»Letošnjo Urbanovo nagrado za dosežke na gospodarskem področju je prejelo podjetje Tanko d.o.o., kjer v obrazložitvi predlagatelj (stranka SDS) navaja, da je podjetje nabralo dovolj izkušenj in referenc s področja graditve objektov nizkih gradenj. Na javnih razpisih se tako enakovredno kosa z vsemi velikimi podjetji. Predlagatelj tudi navaja, da se je podjetje kljub težkim gospodarskim razmeram ohranilo in veliko sredstev vlaga v nabavo novih strojev, vozil in opreme, ter skrbi za varno zaposlitev. Izpostavi še njegovo družbeno odgovornost, ki se izraža v sponzoriranju kulturnih, športnih in drugih društvih in ne nazadnje, v enaki meri sponzorira tudi večino prireditev v ribniški občini.

Dosežki, ki presegajo običajno poslovanje podjetja se vsekakor ne morejo meriti zgolj v nabavi strojev in opreme za njegovo nemoteno delovanje, še manj pa se lahko izkazujejo v sponzoriranju občinskih prireditev. Težko bi naštel kakšno ribniško podjetje, ki po svojih močeh ne sponzorira različna kulturna in športna društva in lahko smo zadovoljni, da takšna podjetja imamo. Sponzoriranje občinskih prireditev pa vsekakor ni higienična obrazložitev nagrade, saj občina mora delovati v dobro občanov in za njeno nemoteno poslovanje prejema davkoplačevalski denar od vseh nas. »

Na moj članek je potem odreagirala tudi zgoraj omenjeni direktor Alojzij Levstek, ko je v novembrski številki istega občinskega glasila v intervjuju med drugim povedal tole:

»Lastnik podjetja je Mirko Tanko, oba pa sva direktorja. Skupaj sprejemava vse pomembnejše odločitve,.....Drživa se preprostega načela, da se hlače merijo po riti in da ne moreš trošiti več, kot ustvariš.... In prav ta preprosta kmečka načela, poštenje, odnos do dela in sočloveka, so poglobilni dejavniki za uspešnost našega podjetja. ...Glavni moto podjetja je pošteno, kvalitetno, pravočasno delo in pošten odnos do investitorjev.....Smo edino podjetje za nizke gradnje iz občine Ribnica, ki se redno prijavlja na javne razpise s področja našega delovanja in smo tudi dokaj uspešni. Seveda so pogoji, da lahko sodeluješ in da si uspešen na javnem razpisu precej visoki in zahtevni. Mi smo do njih prišli postopoma, s trdim delom n naredili bomo vse, da bo čim več investicijskih sredstev, namenjenih izgradnji prometne in komunalne infrastrukture ostalo v domačem okolju in da bomo s tem ustvarjali pogoje za delo in razvoj našega podjetja kot tudi ostalih kooperantov s tega področja.

Odgovor na vprašanje novinarja, kako bi odgovorili na zapis mag. Andreje Škrabec v oktobrski št. Rešeta glede dosežkov, sponzoriranja občinskih prireditev in uspešnosti

podjetja/prihodkov iz proračunskih sredstev pa je odgovoril: »Nas politične igrice ne zanimajo. Vse, kar delamo, delamo pošteno, transparentno in predvsem trezno. Zato se nam zdi naslov članka, v katerem nam oporeka prejeto Urbanovo nagrado, za osebo s tako zvenečim nazivom in velikimi ambicijami, popolnoma neprimerna. Tudi na te njene zapise bom odgovoril s pregovorom, ki bi se ga moral držati vsak od nas, to pa je, da naj vsak najprej pomete pred svojim pragom.«

Naj ob tem povem še to, da je podjetje Tanko d.o.o. tretji največji prejemnik občinskih sredstev iz občine Ribnica, pred njim sta samo Vrtec Ribnica in Komunalno podjetje Ribnica. Da je podjetje z 12 zaposlenimi (in glede na to, da je to gradbeno podjetje, v njem najverjetneje niso zaposleni sami inženirji) prejelo v letih poslovanja z občino Ribnica kar 4.880.000 € ;vir: Supervisor). Samo v letih, ko je bil njegov brat svetnik oz. podžupan občine Ribnica več kot 3.000.000 €.

Ugotovitve Komisije za preprečevanje korupcije:

Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) je na podlagi podatkov v aplikaciji Supervisor identificirala sum kršitev določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije na podlagi česar je bil s strani KPK izveden uradni postopek ugotavljanja kršitev. Zakon (ZIntPk, ki je stopil v veljavo z dnem 5.6.2010) v svojem 35. členu opredeljuje, kdaj podjetje zasebnega prava ne sme poslovati z občinami oz. z osebami javnega prava. V prvi alineji 35. člena je tako zapisano, da organizacija javnega sektorja, ki je zavezana postopku javnega naročanja ne sme naročati blaga, storitev ali gradenj, sklepati javno-zasebnih partnerstev ali podeliti posebnih ali izključnih pravic subjektom, s podjetji, v katerih je funkcionar, ki pri tem organu ali organizaciji opravlja funkcijo, ali njegov družinski član, udeležen kot poslovodja, član poslovodstva ali zakoniti zastopnik. V podjetju Tanko d.o.o. je od leta 2001 pa vključno do 12.1.2012 bil direktor in zastopnik podjetja Alojzij Levstek, brat svetnika in podžupana Občine Ribnica, Vinka Levstka, kar pomeni, da je bil 35. člen vsekakor kršen.

Na podlagi pregledanega je KPK ugotovila, da je bilo do januarja 2012, ko Alojzij Levstek ni bil več direktor in zastopnik podjetja (kar je bila najverjetneje posledica uvedbe uradnega postopka s strani KPK), še vedno pa zaposlen v tem podjetju, kršenih kar 18 sklenjenih poslov v vrednosti več kot 600.000,00 €. Pri nekaterih od teh poslov so bili sklenjeni tudi aneksi zaradi vključevanja protikorupcijske klavzule.

Namen vključevanja protikorupcijske klavzule v pogodbe je v osnovi preprost – pogodbene stranke s svojim podpisom potrdijo, da se zavedajo, kakšne bodo posledice morebitnega koruptivnega ozadja sklenitve pogodbe, hkrati pa so izrecno seznanjene s tem, katerih ravnanj se morajo pri sklepanju pogodbe striktno vzdržati.

Iz prej zapisanega je torej zelo jasno razvidno, da so kljub protikorupcijski klavzuli odgovorni zavestno kršili Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije in da ni nobenega dvoma več, da so vedeli, kaj počnejo.

KPK je na podlagi pregledanega dne 27. 6. 2012 pozvala Občino Ribnica, da te posle proglasi za nične.

Ničnost velja za najstrožjo pravno posledico pomanjkljivosti pri sklenitvi pravnega posla. Pogodba je nična, če nasprotuje ustavi, prisilnim predpisom in

moralnim načelom. Če je pogodba nična, mora vsaka pogodbeni stranka vrniti drugi vse, kar je prejela na podlagi take pogodbe. Če vrnitev ni mogoča, je treba dati ustrezno denarno nadomestilo.

Po razglasitvi ničnosti, bi moralo tako podjetje Tanko d.o.o. vsa sredstva, ki jih je pridobilo od Občine Ribnica tudi vrniti. Na drugi strani pa mora Občina Ribnica priznati podjetju Tanko d.o.o. ustrezno denarno nadomestilo. In to so tudi storili. Na poziv KPK-ja je Občina Ribnica sklenila sporazum s podjetjem Tanko d.o.o. o ugotovitvi ničnosti in priznanju kondikcijskega zahtevka. Zanimivo je dejstvo, da je dolg Tanko d.o.o. do Občine Ribnica enak kondikcijskemu zahtevku podjetja Tanko d.o.o., kar pomeni, da sta se pobotala. Pri vsem tem se vprašam, kdo pa bo odgovarjal za škodo, ki je bila s tem, ko je bila ničnost ugotovljena storjena davkoplačevalcem, saj bo morala Občina Ribnica plačati kazen.

Komisija je na koncu zapisala, da je bila sklenitev pogodb v nasprotju z določbami 35. člena ZintPK in je v 12. odstavku 77. člena opredeljena kot prekršek, zato bo KPK izvedla tudi prekrškovni postopek zoper odgovorne osebe.

(12) Z globo od 400 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba organa ali organizacije javnega sektorja ali ožjega dela občine, če ravna v nasprotju s prvim, drugim ali četrtem odstavkom 35. člena tega zakona, in odgovorna oseba organa, ki komisiji ne posreduje seznama subjektov iz petega odstavka 35. člena.

MOJE UGOTOVITVE:

- 1) Iz tega lahko zaključim, da sta odgovorna za te kršitve v Občini Ribnica, torej svetnik in podžupan Vinko Levstek ter župan Jože Levstek **ravnala zavestno protizakonito**, saj moramo svetniki poročati o morebitnih družinskih povezavah in navajati podjetja, s katerimi organ, v katerem delujemo kot funkcionarji, ne smemo poslovati.
- 2) Iz del, ki so jih sklepali s podjetjem Tanko d.o.o. zaključujemo, da v večini ni šlo za **urgentna dela**, ampak za dela, ki se planirajo v naprej. Zato menimo, da bi bilo združevanje teh poslov smotrno in racionalno.
- 3) Ker je iz dokumentacije razvidno, da je šlo v večini za **pogodbe pod 40.000 €** sklepamo dvoje:
  - Da so odgovorni na občini zavestno drobili naročila in sklepali pogodbe pod 40.000 € brez DDV in se tako izognili javnim naročilom, posledično pa tudi možnosti, ko bi lahko iz nabora ponudnikov izbirali najboljšega in najbolj ugodnega
  - Ali da odgovorni nimajo znanja o gospodarnem in rentabilnem poslovanju v občini, kar posledično prizadene predvsem davkoplačevalce.
- 4) Kot **najbolj zavrženo dejanje** pa se nam svetnikom zdi odnos župana in podžupana do svetnikov in **prikrivanje informacij javnosti**. Kot svetnica sem 2x pisno zahtevala, da o končnih ugotovitvah KPK-ja takoj obvestijo vse svetnike. Še na decembrski seji občinskega sveta sem župana vprašala, ali je KPK že podala svoje ugotovitve, vendar je župan samo dejal, da bom o vsem tem pravočasno

pisno obveščena. Ker sem imela slab občutek, sem tako v začetku januarja 2013 zahtevala od Občine Ribnica informacijo javnega značaja in pridobila dokument, ki ga je KPK poslala Občini Ribnica. Na moje veliko presenečenje sem ugotovila, da je ta dokument **prišel na občino že 2.7.2012!!!** Iz tega sklepam, da sta tako župan kot podžupan namerno prikivala ugotovitve KPK in s tem zavajala tako javnost, kot najvišji organ občine, Svet občine Ribnica.

- 5) Da to ni prva kršitev, ki je bila ugotovljena pri poslovanju Občine Ribnica, saj smo že v letu 2011 pridobili dokument o **opravljenem inšpekcijskem nadzoru Inšpektorata RS za javno upravo**, kjer so pri vsakem od zaposlenih našli nepravilnosti. Tudi to ne bi prišlo v javnost, če ne bi jaz osebno pisala v občinskem glasilu Rešeto, vendar širšega odziva s strani medijev žal takrat ni bilo zaznati.
- 6) Ob vsem tem, pa je **Vinko Levstek**, podžupan občine Ribnica, bil s strani stranke SDS predlagan, in tudi potrjen v DZ, za **člana programskega sveta RTV Slovenije**. Pri tem se resno sprašujemo, kaj gospoda odlikuje, da si je pridobil to visoko funkcijo, saj kot vemo, je zaposlen v podjetju Petrol in se z ustvarjanjem in oblikovanjem televizijskih ali radijskih vsebin ni nikoli ukvarjal. Še več, prav on si je drznil obtožiti novinarje RTV Slovenije s svojo izjavo, da je *"prepričan, da novinarji niso neodvisni, ampak pišejo po diktatu nekoga"*. Po vsem povedanem sklepamo, da ga najverjetneje odlikuje prav članska izkaznica stranke SDS, iz njegovih dejanj pa sklepamo, da je njegov odnos aroganten do vseh, ki ne mislijo isto, kot diktirajo v stranki SDS.
- 7) Zanima nas tudi, ali se je KPK s sporazumom med Občino Ribnica in podjetjem Tanko d.o.o. strinjala, saj tega podatka nimamo.
- 8) Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije tudi ne predvideva prepoved poslovanja podjetjem, pri katerih je KPK ugotovila očitno kršitev zakona. To pomeni, da sedaj, ko Alojzij Levstek uradno ni več direktor tega podjetja, je pa tam še vedno zaposlen, lahko to podjetje nemoteno posluje še naprej z občino Ribnica, saj sankcij v tem primeru ni.
- 9) Na koncu se lahko vprašamo tudi, kaj na vse to poreče poslanec Jože Tanko. Bo tokrat g. Jože Tanko, vodja poslanske skupine SDS in predsednik občinskega odbora SDS vzel v bran svoje politične kolege in ponovno našel politični konstrukt KPK-ja? Pustimo se presenetiti.

V OO Zares Ribnica smo se na podlagi ugotovitev KPK odločili, da bomo podali Državni revizijski komisiji predlog za uvedbo prekrška za javna naročila, hkrati pa bomo poslali pobudo za pregled poslovanja tudi na Računsko sodišče.

In nenazadnje, to je občina, v kateri župan Jože Levstek rad modruje in deli moralne nasvete. Predvsem ženskam, kje je njihovo mesto, kako se morajo obnašati in nam

zapoveduje, kako kot vodje nikoli ne bomo zablestele, saj nam manjkajo, milo rečeno, moške lastnosti, tako telesne, kot duševne. Če so korupcija, prikrivanje podatkov in kršenje predpisov tiste moške lastnosti, ki očitno odlikujejo našega župana in podžupana, potem sem resnično vesela, da sem ženska in da teh lastnosti ne morem imeti.

mag. Andreja Škrabec
Svetnica Občine Ribnica

Ribnica, 31.1.2013